

รามเกียรติ์

ตอน สীগอินทรชิต

บุษเอยบุษบกแก้ว	สีแววแสงวับฉายฉาน
ห้ายอดเห็นเยี่ยมเทียมวิมาน	แก้วประพาพกาบเพชรสลักกัน
ชั้นเหมซ่อห้อยล้วนพลอยบุษย์	บัลลังก์ครุฑลายเครือกระหนกกัน
ภาพรายพื้นรูปเทวัญ	คนธรรพ์คั่นเทพกนิษฐ
เลื่อนเมฆลอยมาในอากาศ	อำไพโอภาสประภัสสร
ไขแสงแข่งสีศศิธร	อัมพรเยี่ยมพื้นโพยมพราย
คั่งพระจันทร์เดินจรส่องดวง	แลเนคลอยช่วงจรัสฉาย
ดาวกลาดดาษเคลื่อนเรียงราย	เร็วคล้ายรีบเคลื่อนเลื่อนลอย

สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

บุพการี

ใครแทนพ่อแม่ได้	ไปมีเลยท่าน
คือคุณนทร์สุริย์ศรี	สว่างหล้า
สิ้นท่านท้าวปฐพี	มีดหม่น
หมอมิ่งขวัญซ่อนหน้า	นั่งน้ำตาไหล ฯ
พ่อแม่เสมอพระเจ้า	บนสวรรค์
ลูกนั่งน้อมมิ่งขวัญ	กราบไหว้
น้ำตาต่างรสสุคันธ์	อบร่ำหอมฤา
หอมค่าน้ำใจไซรี	ท่านให้หมดเสมอ ฯ
ถึงตายเกิดใหม่ซ้ำ	ไฉนสนอง
คุณพ่อแม่ทั้งสอง	สั่งฟ้า
น่านมที่ถูกรอง	ดูดดื่ม
หวานใหม่ในชาติหน้า	ก็หล้าฤาสลาย ฯ
รอยเท้าพ่อแม่ได้	เหยียบลงใดแล
เพียงแค่ฝุ่นธุลีผง	ค่าไร
กราบรอยท่านมิ่งมง	คลอู่ใจนา
กายสิทธิ์ใส่เกล้าไว้	เพื่อให้ขวัญขลัง ฯ

อย่าเห็นกงจักรว่าเป็นดอกบัว

อย่า นิยมสิ่งร้ายชอบ	ชมชั่ว
เห็น สนุกทุกข์ถึงตัว	จึงรู้
กง จักรว่าดอกบัว	บอกรับ เร็วเส
จักร พัดเศียรร้องอู่	จึงรู้ผิดคน
อย่า นิยมสิ่งทุกข์	เห็น สนุกกลับทุกข์ทน
กง จักรว่าบัวจน	จักร พัดตนจึงรู้ตัว
ว่า โอ้เรานี้ชั่ว	ชอบกรรม ชั่วนา
เป็น ออกตัญญูทำ	โทษไว้
ดอก บัวชั่วเนตรนำ	นึกชอบ
บัว กลับเป็นจักรได้	ดั่งนี้กรรมสนอง
ว่า โอ้ตัวเรานั้น	เป็น ออกตัญญูมัวหมอง
ดอก บัวชั่วจิตจง	บัว ผิดปองเป็นจักรไป

พระยาอุปกิตติปลสาร (นิม กากุณนาชีวะ)

วัฒนธรรม

ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้	ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
ซึ่งผลิดอกออกผลแต่ต้นมา	รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย
อนึ่งศิลป์งามเด่นเป็นของชาติ	เช่นปราสาทปรางค์ทองอันผ่องใส
อีกคนตรีร่ำร่ายลวดลายไทย	อวดโลกได้ไทยแท้อย่างแน่นอน
และอย่าลืมจิตใจแบบไทยแท้	เชื่อพ่อแม่ฟังธรรมคำสั่งสอน
กำเนิดธรรมจริยาเป็นอาภรณ์	ประชากรโลกเห็นเราเป็นไทย
แล้วยังมีประเพณีมีระเบียบ	ซึ่งไม่มีที่เปรียบในชาติไหน
เป็นของร่วมรวมไทยให้คงไทย	นี้แหละประโยชน์ในประเพณี
ได้รู้เช่นเห็นชัดสมบัติชาติ	เหลือประหลาดล้วนเห็นเป็นศักดิ์ศรี
ล้วนไทยแท้ไทยเน่ไทยเรามี	สิ่งเหล่านี้คือวัฒนธรรม

หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

พอใจให้สุข

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม	ก็จงยอมเป็นเพียงลดขาว
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา	จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
แม้มิได้เป็นหงส์ทะนงศักดิ์	ก็จงรักเป็นโนรีที่หรรษา
แม้มิได้เป็นน้ำแม่คงคา	จงเป็นธาราใสที่ไหลเย็น
แม้มิได้เป็นมหาหิมาลัย	จงพอใจจอมปลวกที่แลเห็น
แม้มิได้เป็นวันพระจันทร์เพ็ญ	ก็จงเป็นวันแรมที่แจ่มจาง
แม้มิได้เป็นต้นสนระหง	จงเป็นพงอ้อสะบัดไม่ขัดขวาง
แม้มิได้เป็นนุขสุดสะอาด	จงเป็นนางที่มิใช่ไร้ความดี
อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด	กำเนิดชาติดีทรมตามวิถี
ถือสันโดษบำเพ็ญให้เด่นดี	ในสิ่งที่เราเป็นเช่นนั้นเทอญ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ